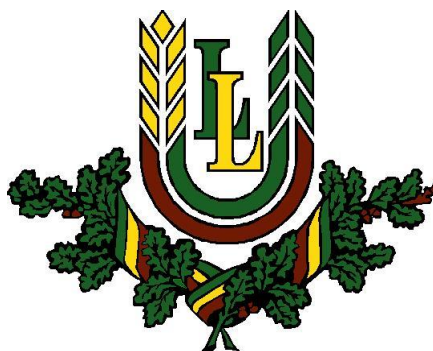

Latvijas Lauksaimniecības universitāte

Mācību metodiskā konference

E – studijas
Pašvērtēšana un vērtēšana
studijās

Konferences materiāli

Jelgava 2011

E – studijas. Pašvērtēšana un vērtēšana studijās

Ikgadējās LLU mācību metodiskās konferences materiāli / Atbildīgā par izdevumu
R. Millere. – Jelgava :LLU, 2011., 20 lpp.

Izdevumu sagatavoja:

Vilnis Tomsons, mācību prorektora vietnieks studiju jautājumos
63005686, Vilnis.Tomsons@llu.lv

Saturs

PRIEKŠVĀRDS	3
1. REFERĀTU MATERIĀLI	4
1.1. IZMAIŅAS DABASZINĀTŅU UN MATEMĀTIKAS MĀCĪBU PRIEKŠMETU APGUVĒ PAMATIZGLĪTĪBĀ UN VISPĀRĒJĀ VIDĒJĀ IZGLĪTĪBĀ	4
1.2. VIENOTAS E-STUDIJU SISTĒMAS IEVIEŠANA LLU: PIEREDZE UN SECINĀJUMI	5
1.3. E-STUDIJAS STUDENTU VĒRTĒJUMĀ	7
1.4. STUDIJU SATURA APJOMS VIENĀ KP – KĀ TO ORGANIZĒT?.....	8
1.5. STUDĒJOŠO PATSTĀVĪGĀ DARBA ORGANIZĀCIJA, VĒRTĒŠANA UN KVALITĀTE	8
1.6. AKADĒMISKĀ PERSONĀLA PAŠNOVĒRTĒJUMS UN TO VEIDOJOŠIE PARAMETRI	11
1.7. STUDIJU PROGRAMMAS SATURA ĀRĒJĀS KVALITĀTES NOVĒRTĒJUMS	14
2. LAUREĀTI	19
AKTĪVĀKĀS STRUKTŪRVIENĪBAS METODISKAJĀ DARBĀ	19
3. VĒSTURE UN STATISTIKA	19
3.1. IKGADĒJAIS LLU MĀCĪBU GRĀMATU UN STUDIJU MATERIĀLU KONKURSS.....	19
3.2. MĀCĪBU METODISKĀS KONFERENCES	20

Priekšvārds

Ikgadējās mācību metodiskās konferences LLU ir laba un ilgstoša tradīcija. Tās mērķis rosināt mācībspēkus sistemātiski attīstīt un pilnveidot didaktisko kompetenci un dalīties savos panākumos ar kolēģiem.

LLU mācību metodiskā konference **E – studijas. Pašvērtēšana un vērtēšana studijās** notika 2011. gada 28. janvārī. Konferences konteksts - Studiju kvalitātes saglabāšana un nodrošināšana. Studiju atbalsta pilnveide. Studiju iespēju paplašināšana.

Konferences tematika:

- Negodīgas studijas – neatļauti materiāli un palīgīdzekļi pārbaudījumos, špikošana, norakstīšana;
- Studiju rezultātu (learning outcomes) formulēšana studiju programmām un studiju kursiem;
- Studējošo studiju rezultātu pašvērtēšana un vērtēšana (vērtēšanas kritēriji, 10 ballu skalas izmantošana, iesk./neiesk. u.c.)
- Studiju saturs vienā KP;
- Studiju procesa kvalitātes pašvērtēšana (rezultāts – pašnovērtējuma ziņojums un tā kvalitāte);
- Mācībspēku darba pašvērtēšana un vērtēšana (studentu aptaujas, to pilnveide);
- Studējošo patstāvīgā darba organizācija, vērtēšana un kvalitāte.

1. Referātu materiāli

Konferences referenti - LLU mācībspēki, studenti un viesi, kas pieteikušies, lai ar referātiem uzstātos konferencē. Šajā konferences krājumā publicēti 7 referātu materiāli.

1.1. Izmaiņas dabaszinātņu un matemātikas mācību priekšmetu apguvē pamatizglītībā un vispārējā vidējā izglītībā

Aira Kumerdanka, VISC ESF projekta „Dabaszinātnes un matemātika” vecākā eksperte

Anotācija

IZM Valsts Izglītības satura un eksaminācijas centrs ESF projekta "Dabaszinātnes un matemātika" ietvaros, koordinē reformas fizikas, ķīmijas, bioloģijas un matemātikas izglītībā. Tiek mainīta šīs izglītības filozofija - skolēni apgūst ne tikai konkrētas zināšanas, bet ar to lietošanu dzīvē.

Uzstāšanās mērķis ir informēt LLU mācībspēkus un studiju darba vadītājus par modernizēto mācību procesu un mācību saturu vispārējā vidējā izglītībā.

Arvien vairāk un skaļāk sabiedrībā tiek runāts par problēmām Latvijas un citu valstu tautsaimniecībā. Tās konstatē arvien jaunu nozaru speciālisti, meklējot problēmu cēloņus un iespējas šīs problēmas risināt.

Arī izglītības sistēma, kas daudzus gadus desmitus darbojās kā autonoma un pašpietiekama sistēma, arvien biežāk tiek aicināta iesaistīties kopēju problēmu risināšanā, kā arī tiek norādīts uz problēmu cēloņiem, kas radušies izglītības sistēmas izolētības dēļ. Izglītības attīstības koncepcijā 2007.-2013.gadam tika norādīts, ka inženierzinātņu un tehnisko zinātņu profesiju apguvi kavē nepietiekami kvalitatīva un savlaicīga zināšanu, prasmju un iemaņu apguve matemātikā un dabaszinātnēs vispārējās un profesionālās izglītības programmās. Profesionālās un augstākās izglītības programmas nav pietiekami modernizētas, lai piedāvātu kompetences un prasmes atbilstoši tautsaimniecības nozaru attīstības virzieniem. Mūsdienā strauji zinātnes un tehnikas sasniegumu un augstas tehnoloģijas laikmetā formālajā izglītībā iegūtās zināšanas un prasmes noveco arvien ātrāk, tādēļ visās izglītības pakāpēs ir jādomā par sabiedrības pieprasījumu izglītībai (No Latvijas foruma "Atbalsta veidi Latvijas skolām reformu laikā" 2009.g.augustā un diskusijām):

- pastiprināt nepieciešamību radoši un kritiski domāt,
- iemācīt mācīties (mācīt analizēt faktus nevis iekalt),
- vairāk pievērst vērību praktiskiem darbiem,
- sasaiste ar dzīvi,
- profesiju dienas,
- vairāk netradicionālas mācību metodes un pieejas.

Reformas dabaszinātņu un matemātikas izglītībā laika posmā no 2005.gada tiek veiktas, lai kompleksi risinātu aktuālās izglītības problēmas. Galvenās jomas, uz kurām ir vērsta reformu būtība, ir:

- mācību saturs,
- skolas vide, kurā notiek mācību process,
- skolotājs kā mācību procesa realizētājs.

Saturiski dabaszinātņu un matemātikas mācību priekšmetu reformu mērķis ir skolēnu izpratne par procesiem dabā, tehnikā un matemātiskajiem modeļiem, praktiski pētnieciskā darbība, mūsdienīgu mācību metožu un informācijas tehnoloģiju izmantošana, kā arī zināšanu un prasmju saikne ar reālo dzīvi. Nepieciešamību mainīt pieeju dabaszinātņu un matemātikas mācīšanai parāda arī OECD pētījumi, kas ļauj

apgalvot, ka skolēniem, kuriem dabaszinātņu un matemātikas mācīšanās akcentēta izteikti teorētiska un akadēmiska pieeja, ir plaša zināšanu bāze, bet viņi neprot lietot šīs zināšanas dažādās situācijās. Tēmu izvēlē jāņem vērā tehnoloģiju attīstība, skolēna un nākamā darbinieka vajadzību konteksts. 2008.gadā ir stājušies spēkā MK noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu standartiem, kas nosaka šī satura apguves nepieciešamību, beidzot vidusskolu. 2011.gadā centralizētajos eksāmenos tiks pārbaudīta šo standartu pamatprasību apguve.

Mainījies skolu vide – izmantojot vairāku Eiropas struktūrfondu un pašvaldību atbalstu, ir iekārtoti mūsdienīgi dabaszinātņu un matemātikas kabineti, skolas tiek nodrošinātas ar informācijas tehnoloģijām un laboratoriju iekārtām.

Skolotājs mācību procesu organizē tā, lai skolēns apgūtu prasmes patstāvīgi risināt problēmuzdevumus, strādāt ar informāciju, pētīt, analizēt, izteikt secinājumus, argumentēti aizstāvēt savu viedokli, izmantot informāciju tehnoloģijas, attīstīt uzņēmējspējas.

Šāds skolēna zināšanu un prasmju kopums ir priekšnoteikums sekmīgai tālākai izglītībai un karjerai. Kā raksta Latvijas Universitātes portālā, aptaujājot veiksmīgākos studentus kādā no ASV universitātēm, tika secināts, ka viņi ir veiksmīgi, jo izglītības pamatā ir interese un aizrautība, viņiem ir iespēja mācīties kopā ar saviem vienaudžiem un vienam otru atbalstīt, viņiem ir iespēja jautāt un daudz interesanta uzzināt no saviem docētājiem. Satura izmaiņas pamatskolā un vidusskolā nedos pietiekamu rezultātu dabaszinātņu un matemātikas izglītībā, ja netiks strādāts kopā dažādos izglītības sistēmas līmeņos: pamatskola – vidusskola – augstskola.

Rakstā izmantoti VISC ESF projektu „Mācību satura izstrāde un skolotāju tālākizglītība dabaszinātņu, matemātikas un tehnoloģiju priekšmetos” un „Dabaszinātnes un matemātika” materiāli.

1.2. Vienotas e-studiju sistēmas ieviešana LLU: pieredze un secinājumi

Nauris Pauliņš, LLU e-studiju metodiskais

Anotācija

Viens no LLU studiju procesa pilnveidošanas virzieniem ir e-studijas, to attīstībai universitātē ir ieviesta e-studiju vadības sistēma un uzsākta darbinieku apmācība, kā arī uzsākta metodiskās bāzes izveidošana e-studiju procesa veiksmīgai realizācijai. E-studiju ieviešanas mērķis ir uzlabot studiju procesa kvalitāti un pieejamību. Raksta mērķis ir izvērtēt LLU e-studiju ieviešanas gaitu un aktualizēt ieviešanas procesā pastāvošās problēmas.

Ievads

Virzoties uz mūsdienu prasībām atbilstošu studiju procesu, pēdējā gada laikā LLU ir aktīvi uzsākusi e-studiju ieviešanu, ar mērķi uzlabot studiju kvalitāti un pieejamību. Kā nozīmīgu soli var minēt LLU Mūžizglītības centra projektu „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu kvalifikācijas celšana LLU” (2009/0283/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/006). Projekta ietvaros īstenotas sekojošas aktivitātes:

- LLU e-studiju vides izveide;
- E-studiju kursa izveidošanas metodisko materiālu un kvalitātes kritēriju izstrāde;
- Tālākizglītības kursu izstrāde, kuru apmācība balstās uz e-studijām.

Nozīmīga loma projektam, LLU e-studiju aktivitāšu uzsākšanā, ir arī tāpēc, ka apmēram 50 LLU pasniedzēji ne tikai tika apmācīti darbam ar jauno LLU e-studiju vidi, bet arī ļāva šiem pasniedzējiem iegūt praktisko pieredzi e-studiju kursu vadīšanā. Šī veiksmīgā sākuma turpinājumam LLU, sākot ar 2010. gada 1. oktobri, ir izveidots e-studiju koordinācijas centrs, kas nodarbojas ar mācībspēku apmācību un atbalsta to darbu e-studijās. Koordinācija centra uzdevums ir arī nepārtraukti attīstīt LLU e-studiju vides funkcionalitāti un pastiprināt e-studiju metodisko bāzi. Līdz 2010. gada 31. decembrim LLU e-studiju koordinācijas centrs, papildus projektā iesaistītajiem mācībspēkiem, apmācījis 70 darbiniekus, no kuriem apmēram 20 mācībspēki ir uzsākuši izmantot e-studiju sistēmu studiju procesa atbalstam. Notiekošās aktivitātes liecina, ka e-studiju ieviešanas process ir iesācies pietiekoši veiksmīgi. Būdam tiešā mērā iesaistīts e-studiju procesa koordinācijā, autors vēlas izanalizēt aktuālākās problēmas, turpmākai procesa veiksmīgai norisei.

LLU e-studiju ieviešanas procesa analīze

Ikdienā strādājot ar LLU darbiniekiem autors saskāries gan ar e-studiju piekritējiem, gan absolūtiem pesimistiem šai jautājumā. Lielākā daļa mācībspēku, lai arī nenoliedz e-studiju lietderību un e-studiju sistēmas iespējas, norāda uz laika trūkumu, studentu nemācīšanos klātienē, kā arī par nepietiekami zemu atalgojumu attiecībā pret darbu ko jāiegulda e-studijās u.c. Tomēr, pat ja šie argumenti ir pamatoti un patiesi, jāņem vērā, ka jaunās paaudzes studenti sagaida, ka jaunākās tehnoloģijas, ieskaitot e-studiju tehnoloģijas tiks integrētas mācību procesā [1]. Nav jēgas diskutēt, vai tas ir labi vai slikti. Šādu dzīves stilu prasa objektīvā realitāte, kuru paši esam radījuši un turpinām attīstīt tālāk. No mums tiek prasītas arvien jaunas zināšanas, elastība, spēja piemēroties mainīgām dzīves situācijām un to darīt ļoti ātri [2]. Tieši pasniedzēju neelastība ir lielākais traucēklis e-studiju ienākšanai universitātē. Apmācot LLU mācībspēkus darbam e-studijā, autors ir ievērojis, ka apmēram trešā daļa **vēlas, tomēr nespēj uztvert pasniegto vielu**. Mācībspēku spēja uztvert kursus pasniegto, kā arī to elastība attiecībā pret jaunajām tehnoloģijām ir atkarīga no saskares ar informācijas un komunikācijas tehnoloģijām (IKT) ikdienā. Vispārējo datorprasmju uzlabošanai būtu ieteicams prasīt no mācībspēkiem ECDL kursu apmeklēšanu, kas nav dārgs, tomēr ļoti labs veids kā uzlabot savas IKT zināšanas. Turklāt šos kursus iespējams arī apgūt arī LLU.

LLU gadījumā, saprotot e-studiju potenciālu, vadība cenšas atbalstīt e-studiju ieviešanu, gan sakārtojot normatīvo bāzi, gan virzot e-studiju attīstību arī stratēģiskā līmenī. Tikpat aktīvi būtu nepieciešams **atbalstīt arī jauno tehnoloģiju ienākšanu** LLU. Web konferences, interaktīvās tāfeles, klases vadības sistēmas, šie ir tikai atsevišķi piemēri, kas ļauj padarīt mācību procesu interaktīvu un studentiem saistošāku. Jo attīstītāka būs LLU infrastruktūra, jo attīstītāki kļūs mācībspēki. Nevar sagaidīt no pasniedzēja, ka viņš mācēs lietot interaktīvo tāfeli, ja viņš to redz vienreiz gadā demonstrācijas nodarbībās. LLU katru gadu iepērk vismaz pāris simtus datoru, tomēr minimāli tiek iepirkti instrumenti nodarbību interaktivitātes pilnveidošanai. Svarīgi panākt, lai tā paaudze, kas pašlaik vēl ir atvērta jaunajām tehnoloģijām, nekļūtu par to paaudzi, kam jaunās tehnoloģijas šķiet pilnīgi svešas un neapveramas.

Ļoti būtisks fakts ieviešot LLU e-studiju vadības sistēmu ir LLU informācijas sistēmu savstarpējā sinhronizācija. Studenti ar vienu lietotājvārdu un paroli var piekļūt vairākām sistēmām, kā arī LLU studentu un mācībspēku piekļuve e-studijām tiek kontrolēta no LAIS (Latvijas augstskolu informācijas sistēma). Tas būtiski atvieglo studentu un mācībspēku kontroli, kā arī atvieglo informācijas aprites mehānismu. Tomēr, ja kāda iemesla pēc informācija LAIS ir nekorekta, tad arī e-studijās atspoguļotā informācija nav korekta. Gadījumi, kad students netiek klāt savam kursam nav nekāds retums, šādi gadījumi negatīvi iespaido darbu sistēmā un

būtiski iedragā e-studiju sistēmas uzticamību. Stingri jāpievērš uzmanība LAIS sistēmas integritātei. Jāpilnveido informācijas aprīte, jo nereti lietas, kuras nepieciešams atspoguļot šai sistēmā tiek izņemtas vadības līmenī, bet nenonāk līdz cilvēkiem, kas reāli vada šo informāciju sistēmā.

Ienākot IKT izglītībā, nepieciešams pastiprināti izprast saiti starp tehnoloģijām un izglītību, nepieciešams sasaitīt pedagoģijas un IKT kompetenču modeļus. Neskatoties uz e-studiju sistēmu piedāvātajām iespējām, līdzīgi kā klātienē studijās, daudzviet e-studiju vidē dominē pasīvās apmācības, kur pārsvarā tiek izvietoti tikai mācību materiāli un kontroldarbi. Šāda procesa rezultātā studenti ir kļuvuši pasīvi, pieraduši saņemt informāciju no pasniedzēja, bieži vien automātiski atskaitot definīcijas un formulējums, ko uzskaitījis mācībspēks. Tā vietā būtu nepieciešams izmantot Web 2.0 tehnoloģiju piedāvātās iespējas – veidot zināšanas kopā, kopīgi analizēt, kopīgi nonākt pie rezultāta, ļaujot studentiem pašiem veidot zināšanas. Šī ir konstruktīvisma mācību teorija, kas radusies 20. gadsimtu 90. gados un lielā mērā atspoguļojas Web 2.0 tehnoloģijās. Studentiem tiek nodrošināti līdzekļi zināšanu konstruēšanai nevis viņiem jau esošās zināšanas vienkārši jāpatērē.

Secinājumi

E-studiju tehnoloģijas un e-studiju mācību formā ir kļuvusi par neatņemam sastāvdaļu mūsdienu izglītībā. Strādājot ikdienā ar e-studiju ieviešanas jautājumiem, autors secina, ka būtisks šķērslis ir mācībspēku IKT zināšanas un inovāciju pieejamība universitātē. LLU būtiski jāuzlabo sava mācību infrastruktūra un jāpadara inovatīvas mācību metodes par studiju procesa ikdienas sastāvdaļu. Jāsecina, ka jauno tehnoloģiju ienākšana vēl nenozīmē to pareizu pielietojumu, tāpēc ieviešot e-studijas, jāpieņem arī par kā veiksmīgāk pielietot pieejamās tehnoloģijas un kā padarīt mācību procesu daudz interaktīvāku.

Literatūra

1. A. Davidson, D. Wadidington. „E-Learning in the university: When will it really happen”, http://www.elearningeuropa.info/out/?doc_id=23618&rsr_id=23710, 17.12.2010
2. A. Emse. E-studiju gadsimts ir sācies, <http://lv.lv/?menu=doc&id=198564>, 04.01.2011.

Raksts tapis Eiropas Sociālā fonda projekta „Atbalsts LLU doktora studiju īstenošanai”, Nr. 2009/0180/1DP/1.1.2.1.2/09/IPIA/VIAA/017 ietvaros

1.3. E-studijas studentu vērtējumā

Biruta Bankina, Dr. biol., asoc. prof., Gunita Bimšteine, Dr. agr., doc.

E-studiju elementi izmantoti LF 3. kursa studiju priekšmeta „Fitopatoloģija” un MF 3. kursa studiju priekšmeta „Meža aizsardzība” augu slimību sadaļas sagatavošanā un realizācijā 2010.-2011. mācību gada rudens semestrī. Studiju kursu pabeidzot, studenti tika aptaujāti gan par e-izmantošanas iespējām, gan to nozīmi studiju procesā, izmantojot anonīmas anketas.

Pirms kursa sākuma Moodle vidē ievietots pasniedzēja profils, ieskaitot pieņemšanas laikus un e-pastu, kā arī studiju kursu programmas un prasības. Semestra laikā regulāri ievietoti dažādi materiāli: daļēji lekciju prezentācijas, papildus materiāli, noderīgu mājas lapu adreses, kontroldarbu programmas un datumi, kā arī pārbaudes darbu vērtējums kopā ar komentāriem.

Aptaujā pavisam piedalījās 38 respondenti. 84% no aptaujātajiem bija skatījušies dažādos materiālus, kas ievietoti e-vidē, tomēr 16% atzina, ka nekad nav pamēģinājuši to darīt. Uz jautājumu, kādēļ internets nav

izmantots, atbildes bija dažādas: nesanāca, mani tas neinteresē, taču bija arī 2 studenti, kas norādīja, ka nav brīvi pieejams internets. Sekojot līdzī darbībām, kas notiek e-vidē, pieslēgumu skaits bija ievērojami mazāks, nekā parādīja aptauja. Iespējams, ka attiecīgo lapu atver viens, bet apskatās vairāki studenti. Tomēr šādā situācijā jādoma, cik reāli ir e-studijās iekļaut pārbaudes darbus. Daļai no studentiem bija iespēja iesniegt īsu patstāvīgo darbu Moodle vidē. Realitātē visi darbi tika saņemti e-pastā, nevis izmantojot iespēju, ko dod šī sistēma. Studenti īsti droši šajā vidē nejutās, jo par problēmām, tai skaitā tehniskām kļūdām, pastāstīja lekcijās, nevis tiešsaistē vai e-pastā.

Visi, kas izmantoja šo iespēju (32 respondenti) bija skatījušies gan lekciju materiālus, gan kontroldarbu vērtējumus. Abu kursu kopējais vērtējums bija pozitīvs. Visi atzina, ka tas ir lietderīgi, bet 28% atzina, ka tas ir interesanti.

Interesantas bija studentu vēlmes turpmākam. Vairāki norādīja, ka šādu iespēju vēlētos arī citos priekšmetos. Bija aizrādījums, ka materiāli jāievieto ātrāk, lai var paspēt izdrukāt. Lielākā daļa materiālu tika ielikta nedēļu pirms lekcijām, taču acīmredzot, tas ir jādara divas nedēļas iepriekš.

Lielākā daļa vēlējās, lai materiālos vairāk būtu atrodamī attēli, fotogrāfijas un video materiāli. Studentu vēlme ir saprotama, taču šajos priekšmetos attēli vien bez paskaidrojumiem nav izmantojami. Otra problēma ir autortiesības: oriģinālos materiālus nav vēlams publicēt, pirms sagatavotas profesionālas metodiskās vai zinātniskās publikācijas.

Pasniedzējam Moodle vides izmantošana prasa daudz laika, pat tad, ja materiāli jau ir sagatavoti. Pēc viena semestra nevar izdarīt galīgos secinājumus, tomēr ir pamats uzskatīt, ka studenti īsti neprot šo iespēju izmantot. Daļa studentu neprot un negrib studēt, bet vienkārši iemācās tekstu no slaidiem, lai gan tie ir tikai pieturas punkti un definīcijas.

1.4. Studiju satura apjoms vienā KP – kā to organizēt?

Aldis Kārklīšs, Dr. habil. agr., prof.

Anotācija

Daži priekšlikumi, kā vajadzētu sadalīt studiju darba aktivitātes (auditoriju nodarbības, patstāvīgais darbs un tā kontrole, zināšanu kontrole) viena kredītpunkta (40 akadēmisko stundu, t.i., 30 normālo stundu) robežās. Tik mazs lietderīgā studiju laika limits rada nepieciešamību nepārtraukti domāt par tā intensifikāciju, jeb arī formulēt priekšlikumus atbilstošo normatīvo dokumentu labojumiem.

1.5. Studējošo patstāvīgā darba organizācija, vērtēšana un kvalitāte

Lana Svarinska, Studentu pašpārvaldes Akadēmiskā virziena vadītāja

Anotācija

Augstskolām galvenās studiju formas ir lekcijas, praktiskās nodarbības, kā arī studenta patstāvīgais darbs, kas aizņem lielu daļu no mācību procesā ieguldītā laika. Pastāv vairāki patstāvīgā darba veidi - noslēgumu darbu izstrāde, konspektu veikšana, sagatavošanās kontroldarbiem, laboratorijas darbi u.c. Lai kvalitatīvi tos veiktu, studentam ir jābūt plānot savu ikdienu, jābūt atbildīgam un apzinīgam pret saviem pienākumiem. Darba ietvaros veikts pētījums, kurā tika noskaidrots, ka visbiežāk studenti veic savu patstāvīgo darbu izmantojot

interneta resursu un lekciju pierakstus, veic šo darbu brīvdienas un dienās, kad nav lekciju, savu pastāvīgo darbu pēc 10 ballu skalas vērtē amplitūdā no 5 līdz 10 (veidojot vidējo atzīmi= 7,4).

Pētījuma aktualitāte

Indivīda patstāvīgs izglītošanās process sākās jau no bērnības- ģimenē, vēlāk kādā no vispārizglītošajām mācību iestādēm- bērnudārzā, sākumskolā, pamatskolā, vēlāk vidusskolā, tehniskajā koledžā vai arodskolā. Pēc tās absolvēšanas viena no iespējām ir turpināt izglītošanos kādā no augstskolām, kur galvenās studiju formas ir lekcijas, un praktiskās nodarbības, kā arī studenta patstāvīgais darbs.

Latvijas Lauksaimniecības universitātē (turpmāk tekstā LLU) pilna laika studijas nedēļā sastāv no 16 kontaktstundām (lekcijas, semināri, praktiskie un laboratorijas darbi) un vismaz 24 stundām patstāvīgo studiju - darbs lasītavā, patstāvīgo darbu pildīšana, gatavošanās kontaktstundām u.tml. (Studiju skaidrojošā vārdnīca Sk. int. 22.12.2010).

LLU Studiju nolikumā minēts, ka patstāvīgās studijas ir studējošā patstāvīgs darbs studiju programmas apgūvē bez mācībspēka tiešas līdzdalības. Pastāv vairāki tā veidi- noslēgumu darbu izstrāde, konspektu veikšana, sagatavošanās kontroldarbiem, laboratorijas darbi, aprēķinu darbi, referāta izstrāde un grafiskie darbi. (Studiju nolikums Sk. int. 03.01.2011).

Patstāvīgā darba gaitā studenti apgūst jaunu mācību vielu, iepazīstas ar savas izvēlētas specialitātes terminoloģiju, pārrunā izlasīto, tulko un analizē zinātniska satura tekstus, nostiprina iepriekš apgūtās iemaņas, veic dažādus vingrinājumus un uzdevumus. (Pāvels Liepiņš Sk. int. 03.01.2011) Lai to veiktu kvalitatīvi, studentam ir jābūt plānot savu ikdienu, jābūt atbildīgam un apzinīgam pret saviem pienākumiem.

Svarīgi, lai visi izstrādātie darbi tiktu novērtēti līdzvērtīgi ieguldītajām pūlēm, pēc vienotiem kritērijiem. Pašlaik LLU studiju rezultātus vērtē pēc diviem rādītājiem: kvalitatīvā - pēc 10 ballu skalas, kvantitatīvā - studiju kursa apjoms kredītpunktos. Patstāvīgajās studijās iegūto zināšanu un prasmju kontrolei ir jābūt atbilstošai studiju kursa izvērtētajā programmā norādītajam pārbaudes

Jāsecina, ka studenta patstāvīgais darbs aizņem lielāko daļu studiju laika, tādēļ ir svarīgi, lai tas būtu organizēts un izpildīts pēc iespējas kvalitatīvāk un tiktu attiecīgi novērtēts.

Zinātniski pētnieciskā darba mērķis bija noskaidrot, kādā veidā studenti organizē un vērtē savu patstāvīgo darbu.

Metodika

Pētījuma izmantota kvantitatīva pētniecības pieeja: aptaujas metode – anketēšana. Anketas tika izplatīta pastarpinātā veidā, izmantojot interneta resursus. Izmantota vienmērīga izlase - pavisam tika apjautāti 180 studenti (78 % sieviešu un 22% vīriešu), 20 studenti no katras LLU fakultātes.

Pētījuma rezultāti

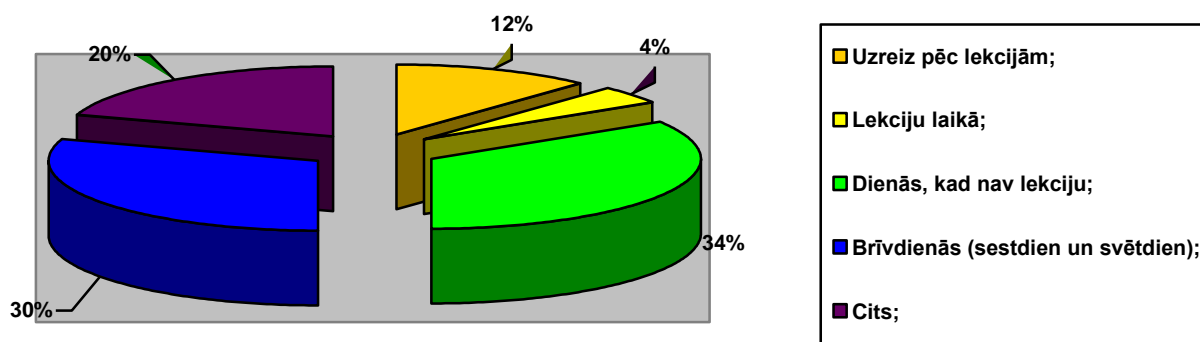
Praktiski visi no respondentiem zina, kas ir studējošā patstāvīgais darbs un ko šis jēdziens sevī ietver. Apkopojot visus izteiktos viedokļus, kopējā definīcija būtu - patstāvīgais darbs ir studenta individuāli vai grupā izstrādātie referāti, prezentācijas, konspekti, noslēguma darbi (bakalaura darbs, maģistra darbs, kursa projekti), ko students veic ārpus lekciju vai nodarbību laika, nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar pasniedzēju.

Jautājumā, kā veic savu patstāvīgo darbu (skat. 1.att.), studenti kā galveno veidu minēja- informācijas meklēšanu internetā, kā vismazāk izvēlētais veids bija došanās pie mācībspēka pieņemšanas laikā. Tas liecina, ka pārsvarā respondenti izvēlas veikt savu pastāvīgo darbu - patstāvīgi vai kopā ar kursabiedriem.

Patstāvīgā darba izpildes veids:	Vieta
Meklēju informāciju internetā;	1
Izmantoju lekciju pierakstus;	2
Pildu kopā ar kursabiedriem;	3
Dodos uz lasītavu vai bibliotēku;	4
Dodos pie mācībspēka pieņemšanas laikā;	5

1. att. Patstāvīgā darba izpildes veidi

Nākamajā jautājumā darba autore vēlējas uzzināt, kad studenti veic savu patstāvīgo darbu (skat.att.nr.2.). Visbiežāk tika minēts, ka to dara dienās, kad nav lekciju 34% un brīvdienās (sestdien un svētdien) 30%, kas liecina, ka respondenti savu brīvo laiku mēģina aizpildīt produktīvi. Respondenti, kas izvēlējas variantu cits 20% visbiežāk minēja, ka darbus pilda neilgi pirms nodošanas termiņa vai arī vakaros pēc lekcijām vai interešu pulciņiem.

2. att. Laiks, kad visbiežāk tiek veikts patstāvīgais darbs

Par to, cik respondenti pavada daudz laika patstāvīgā darbā izpildei nedēļā, bija trīs dominējošie viedokļi:

- līdz 10 stundām;
- līdz 20 stundām un vairāk;
- un trešais, ka sākoties semestrim, respondenti velta mazāk laika patstāvīgā darba izpildei, bet, tuvojoties individuālo pārbaudījumu periodam, to palielina līdz pat 40 stundām nedēļā un vairāk.

Jautājumā par to, kāds ir, efektīvākais pastāvīgā darba veikšanas veids, kā labākais tika minēts- sagatavošanās kontroldarbiem, laboratorijas darbi, konspektu veikšana, bet kā vismazāk efektīvākie- referāta izstrāde un grafiskie darbi.

Efektīvākais patstāvīgā darba veikšanas veids:	Vieta
Sagatavošanās kontroldarbiem;	1
Laboratorijas darbi;	2
Konspektu veikšana;	3
Aprēķinu darbi;	4
Referāta izstrāde;	5
Grafiskie darbi;	6

3. att. Efektīvākais patstāvīgā darba veikšanas veids

Studentu patstāvīgo darbu vērtēšanu varētu salīdzināt kā algu par padarīto darbu. Bieži vien studenti novērtē savu darbu augstāk nekā mācībspēks, līdz ar to rodas pat konfliktsituācijas. Anketā tika jautāts par patstāvīgo darbu vērtēšanu. Viens no jautājumiem bija - sava patstāvīgā darba novērtējums pēc 10 ballu skalas. Studenti savu darbu vērtē amplitūdā no 5 līdz 10 (veidojot vidējo atzīmi= 7,4).

Jautājumā par patstāvīgo darbu vērtēšanas objektivitāti no mācībspēku puses dominēja atbilde, ka daļēji. Pie ierosinājumiem, studējošo patstāvīgā darba vērtēšanā, lielākoties tika minēti:

- visos priekšmetos nepieciešams izstrādāt vienotus vērtēšanas kritērijus (tabulu, punktu veidā), lai varētu redzēt vērtējuma pamatojumu;
- nepielietot kā vienu no vērtējumiem- kursabiedru vērtējumu, it sevišķi šajā laikā, kad notiek sīva cīņa par budžeta vietām, tādējādi ietekmējot gan kursa biedru savstarpējās attiecības, gan kopējo darba novērtējumu;
- vienādas tiesības, ja jāaizstāv darbs noteiktajā dienā, tad jāaizstāv, nevis nākt pēc tam kaut kad viens pret viens ar mācībspēku un vērtējums ir līdzvērtīgs;
- vienotu LLU iesniedzamo darbu noformējumu, nevis katrai fakultātei savus, jo dažkārt sanāk, ka, iesniedzot darbu citā fakultātē, tam samazina atzīmi, jo tas izstrādāts pēc manas fakultātes metodiskajiem noteikumiem.
- novērtējot darbu, ņem vērā arī vispārējo studenta attieksmi pret priekšmetu, dalību lekcijās un to, ka darbs iesniegts laikā un vērtēt pēc ieguldītā darba, nežēlojot tos, kas ieguldījuši mazāk laika u.c.

Secinājumi

- Pēc pētījuma jāsecina, studenti cenšas patstāvīgos darbus pildīt sistemātiski, tomēr vairāk laika to izpildei tiek atvēlēts semestra beigās, jo pārsvarā šie darbi ir jānodod šajā laikā.
- Visbiežāk studenti veic savu patstāvīgo darbu izmantojot lekciju pierakstu un internetu, vismazāk izmantojot bibliotēku resursus un iespēju doties pie pasniedzēja uz konsultāciju. Veic to brīvdienas un darbdienās, kad nav lekciju.
- Visefektīvākās patstāvīgo darbu izpildes formas pēc studentu domām ir sagatavošanās kontroldarbiem, laboratorijas darbi, konspektu veikšana, bet kā vismazāk efektīvākie- referāta izstrāde un grafiskie darbi. Pēc respondentu domām patstāvīgo darbu vērtēšanas objektivitāte no mācībspēku puses ir daļēja. Savu patstāvīgo darbu respondenti pēc 10 ballu skalas vērtē amplitūdā no 5 līdz 10 (veidojot vidējo atzīmi = 4).

Izmantotā literatūra

1. Studiju skaidrojošā vārdnīca <http://www.llu.lv/?ri=2854> Sk. internetā (22.12.2010)
2. Noteikumi par valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartu http://www.likumi.lv/doc.php?id=6397&version_date=05.04.2001&from=off Sk. internetā (22.12.2010)
3. Latvijas Lauksaimniecības universitātes Studiju nolikums <http://www.llu.lv/getfile.php?id=22354> Sk. internetā (03.01.2011)
4. Liepiņš P. Daži studējošo patstāvīgā darba aktivizēšanas psiholoģiski pedagoģiskie aspekti lat2 apguves procesā http://www.tsi.lv/Research/Conference/Articles/2004_05_06_feb/art3.pdf Sk. internetā (03.01.2011)

1.6. Akadēmiskā personāla pašnovērtējums un to veidojošie parametri

Rudīte Čevere, Dr.sc.comp., asoc.prof., Uldis Vilsons, asist., Bc.sc.ing.

Studiju procesa kvalitātes pašnovērtējuma pamatā ir akadēmiskā personāla, katedras un fakultātes pašnovērtējuma ziņojumi. Akadēmiskā personāla pašnovērtējuma ziņojumu veido dažādi dokumenti, un viens no šim dokumentiem ir lietišķā biogrāfija jeb CV. CV satur daudz un dažādas ziņas par mācībspēku – vispārējo informāciju, informāciju par publikācijām, uzstāšanos konferencēs u.c. informāciju. Šo informāciju

izmanto arī akadēmiskā personāla zinātniskās darbības izvērtēšanai. Tā kā šī informācija ir nepieciešama vairākos dokumentos, tad ir nepieciešams to klasificēt. Informācijas klasifikācija dos iespēju to vienkāršāk uzglabāt, kā arī iegūt nepieciešamās atskaites.

CV satur sekojošu informāciju, par konkrēto darbinieku:

- Vispārējā informācija – vārds, uzvārds, dzimšanas vieta, darbavieta, darbavietas adrese, e-pasts;
- Izglītība – uzskaitītas visas izglītības iestādes, kurās cilvēks mācījies, un iegūtie zinātniskie grādi;
- Darba pieredze – norādītas visas darbavietas;
- Zinātniskās darbības virzieni, projekti, granti, maģistrantu un doktorantu vadīšana – uzskaitīta zinātniskā darbība, projekti, kuros darbinieks ir iesaistīts, granti, kā arī maģistrantu un doktorantu darbu vadīšana;
- Uzstāšanās konferencēs – norādītas uzstāšanās konferencēs (parasti pēdējo 3 vai 5 gadu laikā);
- Studiju programmu vadība un studiju kursi – uzskaitītas vadītās studiju programmas un studiju kursi;
- Publikācijas – uzskaitītas publikācijas (parasti pēdējo 3 vai 5 gadu laikā);
- Tālākizglītība un profesionālā pilnveide – uzskaitīta pēcaugstskolas darbība, lai celtu savu profesionalitāti;
- Dalība akadēmiskajās un profesionālajās biedrībās, dažādos vēlētos amatos – uzskaitīta dalība akadēmiskajās un profesionālajās biedrībās un vēlētie amati;
- Goda nosaukumi, apbalvojumi – uzskaitīti goda nosaukumi un apbalvojumi;
- Valodas zināšanas – norādītas valodu zināšanas un to līmenis.

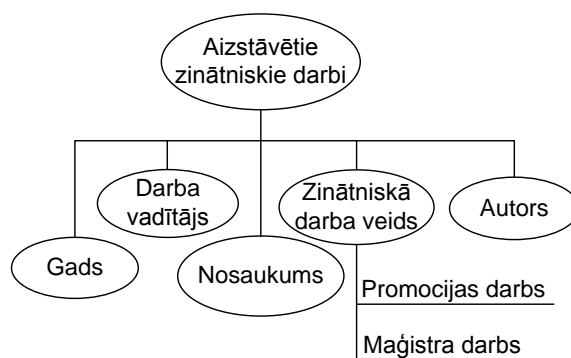
Savukārt katedras zinātniskās efektivitātes izvērtēšanas dokuments satur sekojošu informāciju:

- Par personālu un tā struktūru – norādīts katedras personāls;
- Projekti – uzskaitīti projekti, kuros ir iesaistīts katedras personāls;
- Publikācijas – uzskaitītas publikācijas, kuru autori ir katedras personāla darbinieki;
- Patenti – uzskaitīti patenti, kurus izstrādājis katedras personāls;
- Apbalvojumi – uzskaitīts, kādus apbalvojumus ieguvuši katedras personāla pārstāvji;
- Aizstāvētie zinātniskie darbi – uzskaitīti aizstāvētie promocijas darbi, kur darba vadītājs ir no katedras personāla;
- Publicitāte – uzskaitītas konferences, kurās ir uzstājušies katedras personāla pārstāvji;
- Recenzētie zinātniskie darbi – uzskaitīti recenzētie zinātniskie darbi, kurus recenzējuši katedras personāla pārstāvji.

Vēlāk no šīs informācijas tiek veikta visu Latvijas Lauksaimniecības universitātes (turpmāk LLU) katedru salīdzināšana un tik sastādīta katedru rangu tabula.

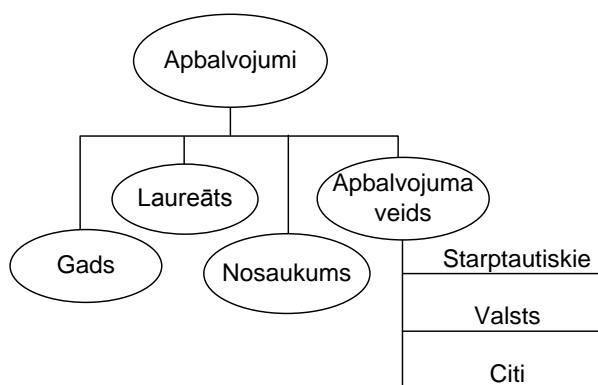
Salīdzinot CV un katedras zinātniskās efektivitātes izvērtēšanas dokumentā atrodamo informāciju, ir redzams, ka vienāda ir šāda informācija – aizstāvētie zinātniskie darbi, apbalvojumi, projekti, publikācijas un uzstāšanās konferencēs. Ja CV katras nodaļas informāciju raksta bez dalīšanas apakšsadaļās, tad katedras zinātniskās efektivitātes izvērtēšanas dokumentā, katrā nodaļā šī informācija ir jādala pēc noteiktiem kritērijiem. Līdz ar to ir nepieciešams informāciju klasificēt, lai to varētu ērti uzglabāt vienotā datu bāzē un pēc tam ar informācijas sistēmas palīdzību veidot atskaišu dokumentus. Izvērtējot informāciju, kas ir atrodama katedras zinātniskās efektivitātes izvērtēšanas dokumentā, tiek piedāvāta katras nodaļas informācijas klasifikācijas veids.

Aizstāvētajiem zinātniskajiem darbiem (skat. 1. attēlu) ir darba nosaukums (zinātniskā darba tēma), autors, darba vadītājs, izstrādes gads un tie iedalās divos veidos: promocijas darbs vai maģistra darbs. Klasifikators (pieļaujamās vērtības) ir jānosaka atribūtam „Zinātniskā darba veids”.

1. att. Aizstāvēto zinātnisko darbu klasifikācija

Apbalvojumam (skat. 2. attēlu) ir apbalvojuma nosaukums, laureāts, kas ieguvis šo apbalvojumu un gads. Apbalvojumi iedalās trijos veidos: starptautisks, valsts mēroga vai cits apbalvojums.

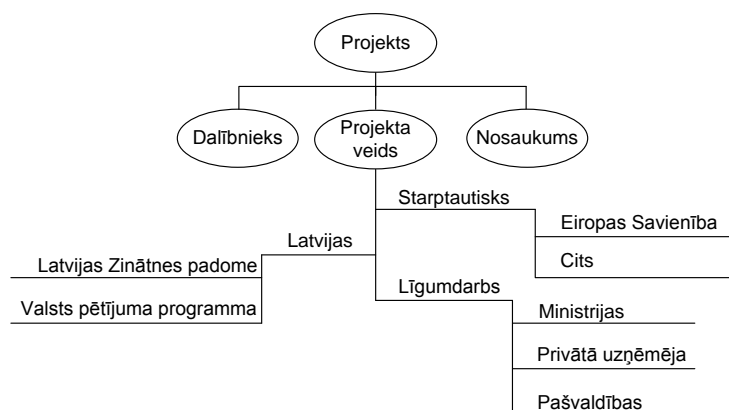

2. att. Apbalvojumu klasifikācija

Projektam (skat. 3. attēlu) ir nosaukums un tas iedalās trijos veidos:

- Starptautiskais, kas var būt Eiropas Savienības (turpmāk ES) projekts, līdz ar to ES ir šī projekta finansētājs, vai arī tas var būt kāds cits starptautisks projekts ar citu finansētāju;
- Latvijas, kas var būt Latvijas Zinātnes padomes projekts, vai valsts pētījuma programmas projekts, kur attiecīgi, katrs ir arī šo projektu finansētāji;
- Līgumdarbs, kas var būt Ministrijas pasūtījums, privātā uzņēmēja pasūtījums vai pašvaldības pasūtījums, kur attiecīgi, katrs ir arī šo projektu finansētāji.

Katram projektam ir noteikti šādi atribūti: projekta vadītājs, dalībnieki, termiņš, finansējuma lielums un projekta statuss (norisē vai iesniegts apstiprināšanai). Projekta aprakstīšanai ir jāizstrādā šādi klasifikatori: projekta veids, pasūtītājs.

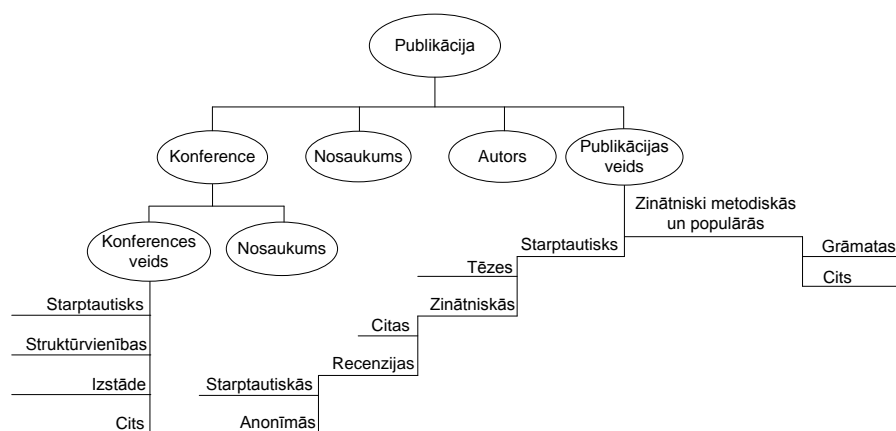
3. att. Projektu klasifikācija

Publikācijas un uzstāšanās konferencēs (skat. 4. attēlu). Publikācijām ir nosaukums, autors un tās iedala trijos veidos:

- starptautiskās – iedalās tēzēs un zinātniskajās publikācijās, savukārt starptautiskās zinātniskās publikācijas iedalās – starptautiski recenzētajās vai anonīmi recenzētajās publikācijās, kā arī citās zinātniskajās publikācijās;
- zinātniski metodiskās un populārās – ir vai nu izdotās grāmatas, vai citas publikācijas, kas neietilpst iepriekšējā kategorijā.

Publikāciju klasifikācijai ir šādi atribūti: vieta, kas norāda, kādā izdevumā publikācija ir publicēta, gads un lapaspuses.

Publikāciju cilvēkam ir iespēja uzstāties konferencē, tāpēc pie publikāciju klasifikācijas klāt nāk arī konferenču klasifikācija. Konferencēm ir nosaukums un tās iedalās četros veidos: starptautiska, struktūrvienības, izstāde un cita konference. Konferenču klasifikācijai ir sekojoši atribūti: norises vieta, laiks un gads.

4. att. Publikāciju un konferenču klasifikācija

Atbilstoši dotai klasifikācijai tiks izveidota datu bāze, kurā katedras darbinieki varēs savadīt datus par zinātnisko darbu vadīšanu, apbalvojumiem, projektiem, publikācijām un konferencēm. Līdz ar to tas uzlabos darbinieka darba efektivitāti, jo kad būs nepieciešamība pēc šīs informācijas, veidojot atskaites par zinātnisko darbību, darbinieks varēs to apskatīt un nepieciešamības gadījumā izdrukāt pēc noteiktas formas. Datu klasifikācija novērsīs datu dublēšanos, jo līdz ko viens no publikācijas autoriem būs to ievadījis datu bāzē, pārējie to varēs redzēt un atsaukties, ka viņi arī ir līdzautori šai publikācijai. Tāpat būs arī ar konferencēm, jo līdz ko vien no konferences dalībniekiem būs ievadījis konferences nosaukumu, pārējie konferences dalībnieki varēs uz to atsaukties. Tiks uzlabots arī katedras darbs, jo katedras zinātniskās efektivitātes izvērtēšanas dokumentu varēs uzģenerēt no datu bāzes informācijas.

Pašlaik notiek darbs pie datu bāzes izstrādes un, kad šis darbs būs pabeigts, tiks sākti lietojumu veidošana, lai katedras darbinieki varētu datus vadīt datu bāzē.

Darbs veikts ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu projekta ietvaros „Atbalsts LLU maģistra studiju īstenošanai”, vienošanās numurs 2009/0165/1DP/1.1.2.1.1/09/IPIA/VIAA/008

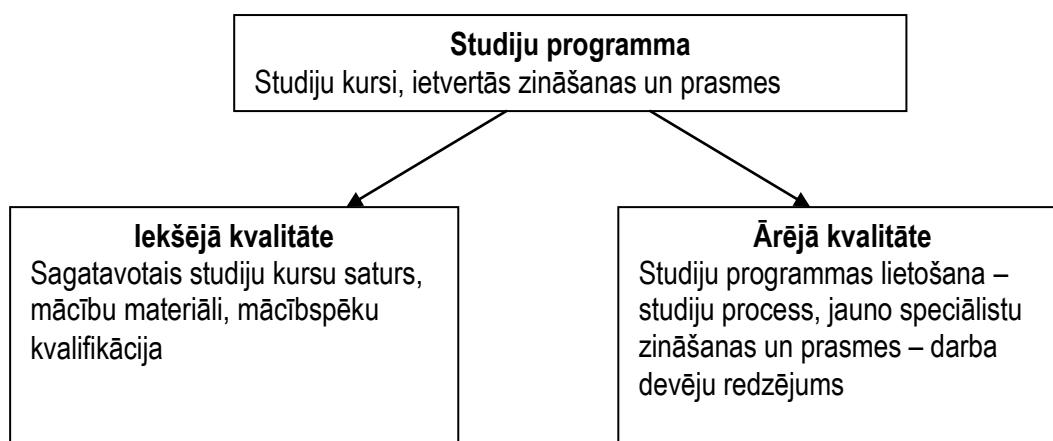
1.7. Studiju programmas satura ārējās kvalitātes novērtējums

Sandra Sproģe, Mg.paed., ITF doktorante, Rudīte Čevere, Dr.sc.comp., asoc.prof.

Izglītības jomā studiju programmas ārējais novērtējums tiek saistīts ar ārējas organizācijas veiktu pārbaudi un tradicionāli tā ir akreditācija. Akreditācija ir valsts garantija studiju kvalitātei. Savukārt ar studiju

programmas iekšējo kvalitātes novērtējumu saprot pasākumus, kas regulāri jāveic pašām augstskolām. Viens no tādiem pasākumiem ir studiju programmu ikgadējā pašnovērtēšana. Gatavojot pašnovērtēšanas ziņojumus Informāciju tehnoloģiju fakultāte sākot ar 2009./2010. studiju gadu ir uzsākusi padziļinātu studiju kursu satura ārējās kvalitātes novērtēšanu šaurākā ārējās kvalitātes jēdziena izpratnē. Šo novērtēšanu veic studenti kā tiešie katra pasniegtā kursa lietotāji pēc katra apgūtā studiju kursa. To, kādus satura kvalitātes kritērijus izmantot programmas novērtēšanai, katra augstskola var izvēlēties pati. 2010./2011 studiju gada sākumā tika veikta arī studiju programmas ārējās kvalitātes novērtēšana, aptaujājot informācijas tehnoloģiju sfēras darba devējus.

Šajā vērtēšanā studiju programmas iekšējā un ārējā kvalitāte tiek aplūkota līdzīgi kā programmatūras produktu kvalitāte. *Ārējā kvalitāte* – pakāpe, līdz kādai programma apmierina lietotāja definētās un iedomātās vajadzības, to lietojot konkrētos apstākļos. *Iekšējā kvalitāte* – programmas atribūtu kopums, kas nosaka tā spēju apmierināt definētas vai netieši norādītas vajadzības, to lietojot konkrētos apstākļos 1. attēlā dots studiju programmas kvalitātes shematiskais attēlojums.

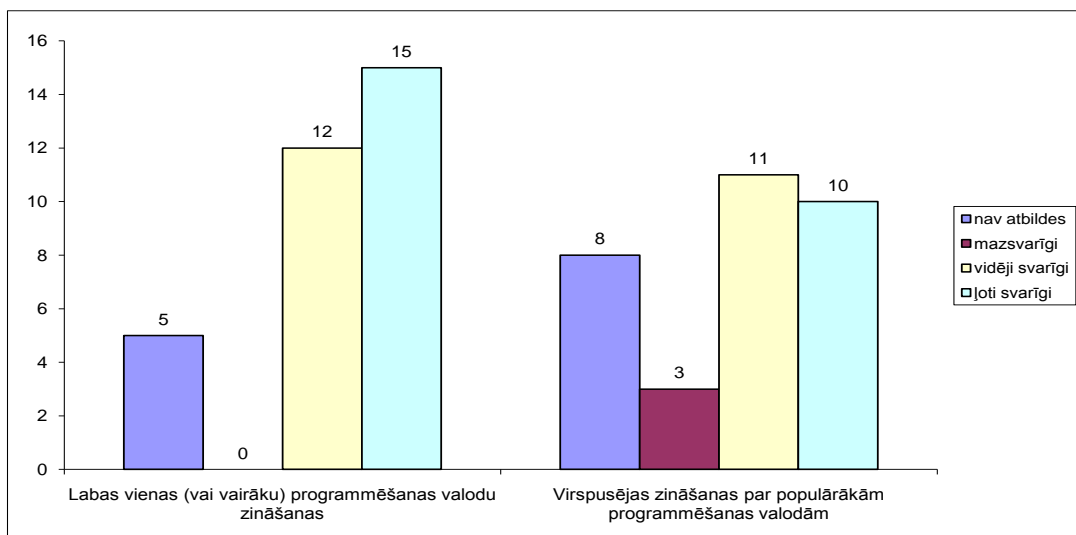

1. att. Studiju programmas kvalitāte

Potenciālo darba devēju aptauja

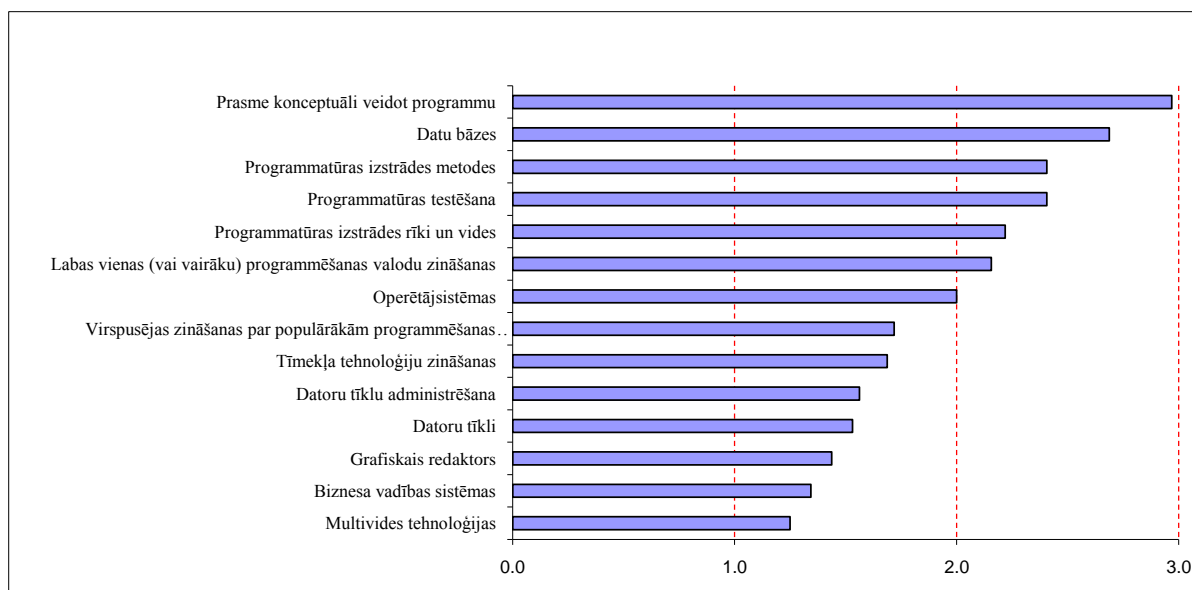
Šajā rakstā ir ietverta informācija par Informācijas tehnoloģiju fakultātes pamatstudiju programmu ārējās kvalitātes novērtējumu. 2010. gada rudenī tika veikta potenciālo darba devēju aptauja. Kopumā tika aptaujāti 32 informācijas tehnoloģiju jomā strādājoši speciālisti, kuru darba pieredze ir no 4 līdz 37 gadiem (vidēji 14.9 gadi), par profesionālā bakalaura studiju programmu Programmēšana. Aptauja tika veidota no divām daļām – pirmajā daļā vēlējamies noskaidrot kādas zināšanas un prasmes būtu vēlamas tikko universitāti absolvējušiem programmētājiem un otrajā daļā lūdzām speciālistus novērtēt studiju programmas nozares teorētisko un nozares profesionālās specializācijas studiju kursus pēc svarīguma pakāpes (ļoti svarīgs, vidēji svarīgs vai mazsvarīgs).

Tā kā profesionālā bakalaura studiju programmas absolventiem bez grāda tiek piešķirta arī programmētāja kvalifikācija, tad darba devēji kā ļoti svarīgu atzīmē, ka jaunajiem speciālistiem ir jāiemāca konceptuāli veidot programmu un viņuprāt svarīgāk ir dot labas vienas (vai vairāku) programmēšanas valodu zināšanas, nevis virspusējas zināšanas par populārākām programmēšanas valodām (sk. 2. attēlu).

2. att. Programmēšanas valodu zināšana

Darba devēju skatījumā kā ļoti svarīgas jaunajiem speciālistiem ir nepieciešamas zināšanas un prasmes tieši tajās jomās, kuras saistītas ar jaunu programmatūras produktu izstrādi – prasme konceptuāli veidot programmu, datu bāzes, programmatūras izstrādes metodes, programmatūras testēšana, programmatūras izstrādes rīki un vides un labas vienas/vairāku programmēšanas valodu zināšanas (sk. 3. attēlu). Pārējās jomas, kuras ir netieši saistītas ar programmatūras izstrādi, darba devēji atzīmē kā mazāk svarīgas vai vidēji svarīgas. No 14 piedāvātajām informācijas tehnoloģiju jomām, darba devēji jaunajiem programmēšanas speciālistiem kā ļoti svarīgas atzīst 6 (43%).

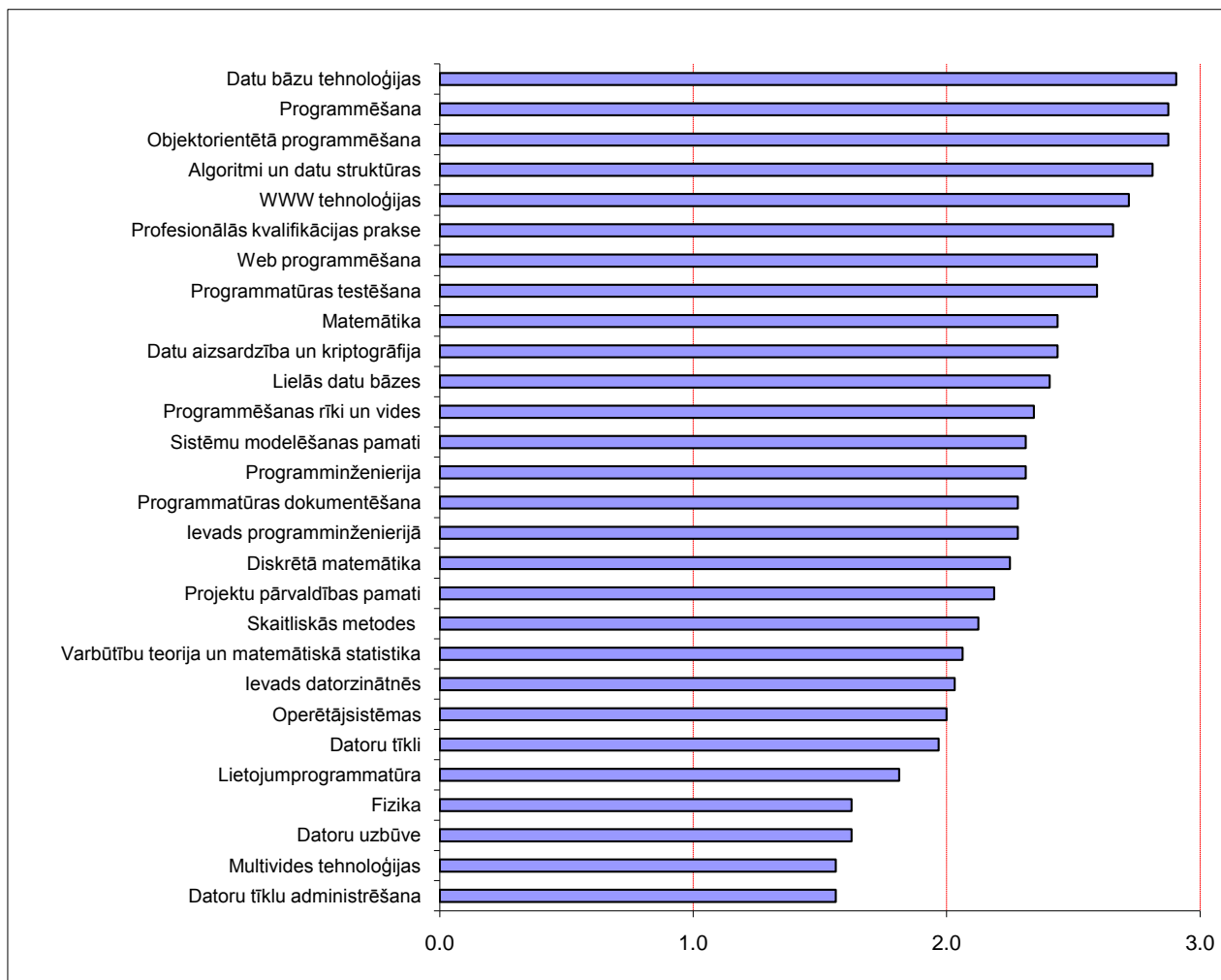

3. att. Zināšanu un prasmju novērtējums,
kur 1 – mazsvarīgi, 2 – vidēji svarīgi, 3 – ļoti svarīgi

Darba devēji atzīmē arī to, ka jaunajiem programmēšanas speciālistiem bez speciālajām zināšanām un prasmēm informācijas tehnoloģiju jomā, ir jādod zināšanas par:

- komunikāciju ar klientiem, zināšanas par informācijas iegūšanu, sistematizēšanu un strukturēšanu;
- darbu komandā, atbildību par savu darbu, radošo pieeju darbam;
- programmatūras testēšanas svarīgumu, jo diemžēl praksē tam tiek pievērsts pārāk maz uzmanības, kas pēcāk rada klientu pretenzijas.

Darba devēji norāda, ka augstskolai studiju programmas brīvās izvēles daļā regulāri vajadzētu piedāvāt kursus par attiecīgā brīža aktuālajām informācijas tehnoloģijām. Šie kursi varētu mainīties līdz ar jaunu tehnoloģiju parādīšanos. Aptaujas otrajā daļā potenciāli darba devēji novērtēja profesionālā bakalaura studiju programmas Programmēšana nozares teorētiskos un nozares profesionālās specializācijas kursus pēc svarīguma pakāpes (1- mazsvarīgi, 2 – vidēji svarīgi, 3 – ļoti svarīgi). Tikai 18% no piedāvātajiem kursiem (sk. 4. attēlu) tika novērtēti kā mazāk svarīgi.

4. att. Studiju kursu novērtējums,
kur 1 – mazsvarīgi, 2 – vidēji svarīgi, 3 – ļoti svarīgi

Studiju kursu novērtējums

Studiju programmas arējās kvalitātes novērtētāji ir arī studenti. Viņi ir tie, kas tieša veidā piedalās programmas realizācijā, tātad spēj noteikt kādā mērā studiju programmā piedāvātie studiju kursi apmierina viņu definētās un iedomātās vajadzības. Informācijas tehnoloģiju fakultātē sākot ar 2009./2010. studiju gadu pēc katra semestra organizē pamatstudiju studiju programmu studentu aptaujas. Studentiem ir jānovērtē katrs studiju kurss pēc 10 kritērijiem ar vērtējumi no 1 līdz 5 (1 – ļoti slikti, 2 – slikti, 3 – vidēji, 4 – labi, 5 – ļoti labi). Studentu aptauja tiek veikta elektroniski, izmantojot e-pastu. Aptauju respondentu un novērtēto studiju kursu skaits dots 1. tabulā.

Studentu aptauju dati

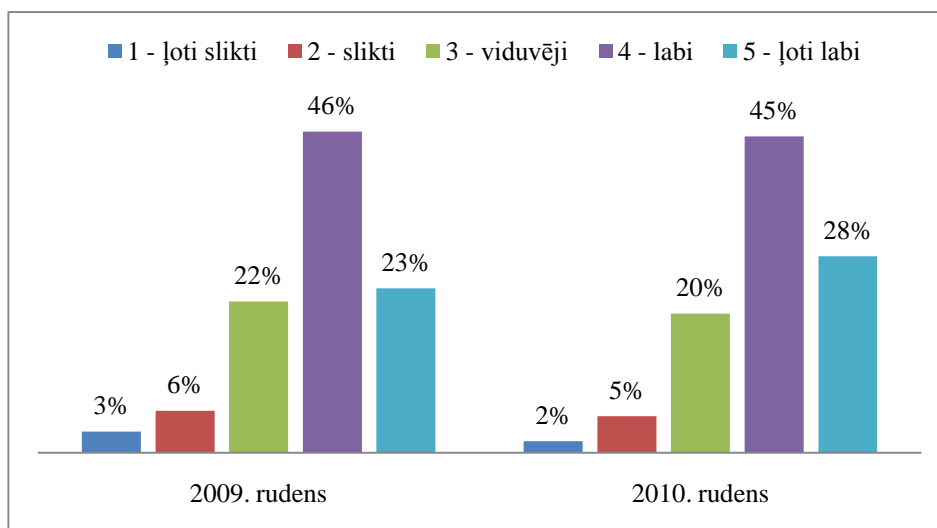
Studiju gads	Aptaujāto studentu semestri	Kopējais studentu skaits	Aptaujas respondentu skaits, %	Novērtēto studiju kursu skaits
2009. rudens	1.,3. sem.	120	41 (34%)	16
2010. pavasaris	2.,4. sem.	110	27 (25%)	21
2010. rudens	1.,3., 5. sem.	179	45 (25%)	35

Studiju kursu vērtēšanas kritēriji un iegūtie rezultāti attiecīgajos studiju gados doti 2. tabulā.

Studentu kursu kopējais novērtējums

Vērtēšanas kritērijs	2009. rudens	2010. pavasaris	2010. rudens
Studiju kursā realizētā satura atbilstība definētajam kursa saturam	4.1	4.1	4.2
Kā kursā sniegtā informācija atbilda tam, ko Jūs no kursa gaidījāt	3.8	4.0	4.0
Studiju kursa saprotamība	3.5	4.0	3.9
Lekciju kvalitāte	3.9	4.1	4.0
Praktisko/Laboratorijas darbu kvalitāte	4.0	4.1	4.0
Lekciju un praktisko darbu nodarbību skaita attiecība kursā	3.9	4.1	4.1
Lekciju/praktisko darbu studiju materiālu kvalitāte	3.9	4.0	3.9
Literatūras atbilstība/pieejamība studiju kursa prasībām	3.6	4.0	3.9
Kā sapratāt kursa nozīmi	3.8	4.0	3.9
Studenta ieguldītais darbs studiju kursa apguves procesā	3.7	4.1	3.8

Salīdzinot 2009. rudens un 2010. rudens semestru aptaujas datus, redzams, ka studiju kursu kopējais novērtējums ir uzlabojies (sk. 5. attēlu). Tas skaidrojams ar to, ka pēc pirmā gada aptaujas, katrs mācībbspēks par saviem studiju kursiem tika iepazīstināts ar studentu doto novērtējumu un izteikto kritiku.

5. att. Studiju kursu novērtējums pa studiju gadiem

Kopsavilkums

1. Potenciālo darba devēju aptauja deva būtisku informāciju par profesionāla bakalaura studiju programmas Programmēšana satura kvalitātes uzlabošanas iespējām.
2. Fakultātei būtu jāpārdomā studentu aptauju organizēšanas veids, lai palielinātu respondentu skaitu. Pašreizējās elektroniskajās aptaujas piedalās vidēji 30% studentu, protams, klātienēs anketēšanas

veids skaitu būtiski palielinātu, taču šāda anketēšana nav ekonomiski izdevīga. Piemēram, 2010. rudens semestra aptaujai būtu jā sagatavo 1484 anketas.

3. Studentiem organizētās aptaujas būtiski uzlabo studiju kursu satura kvalitāti, jo mācībspēks iegūst atgriezenisko saiti un novērtējumu savam darbam.
4. Augstskolām būtu jāveido un jāuztur efektīva iekšējās kvalitātes sistēma, kas ļautu nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu, veicot studiju programmu iekšējo un ārējo izvērtēšanu.

2. Laureāti

Jau tradicionāli konferences noslēgumā tika paziņotas aktīvākās struktūrvienības metodiskajā darbā, skaitot punktus par līdzdalību un panākumiem 2010.gada mācību grāmatu un studiju materiālu konkursā un par piedalīšanos mācību metodiskajās konferencēs pēdējos 3 gados.

Aktīvākās struktūrvienības metodiskajā darbā

1. vieta Vides un ūdenssaimniecības katedra
2. vieta Ekonomikas katedra
3. vieta Arhitektūras un būvniecības katedra

3. Vēsture un statistika

Vērtējot aktīvāko struktūrvienību metodiskajā darbā, skaita punktus par līdzdalību un panākumiem iepriekšējā gada mācību grāmatu un studiju materiālu konkursā un par piedalīšanos mācību metodiskajās konferencēs pēdējos 3 gados.

3.1. Ikgadējais LLU mācību grāmatu un studiju materiālu konkurss

Pirmo reizi izsludināts 1998.gadā. Pirmajā gadā iesniegti 33 darbi, kas publicēti no 1993.-1998.gadam.

Gads	Konkursam iesniegto darbu skaits	Gads	Konkursam iesniegto darbu skaits	Gads	Konkursam iesniegto darbu skaits
1999.	19	2003.	19	2007.	41
2000.	23	2004.	24	2008.	55
2001.	19	2005.	26	2009.	16
2002.	25	2006.	29	2010.	17

Kopā no 1998. līdz 2010.gadam konkursam iesniegti **346** darbi.

3.2. Mācību metodiskās konferences

Pirmā LLU mācību metodiskā konference notika 1981.gadā.

Gads	Tematika
2011.	E-studijas: situācijas izvērtējums, problēmas un risinājumi Pašvērtēšana un vērtēšana studijās (studiju process un tā dalībnieki)
2010.	Kvalitatīvas studijas: Studiju kvalitātes saglabāšana un nodrošināšana Nepabeigtas studijas: situācijas raksturojums, iemesli un iespējamie risinājumi
2009.	Prakses - absolventu konkurētspējai Maģistra studijas - karjeras izaugsmes pamats
2008.	LLU Mūžizglītības piedāvājums: padarītais, iespējas un risinājumi
2007.	Studiju kvalitāte
2006.	Mūžizglītības izaicinājumi
2005.	Izvēles priekšmetu studijas un to organizācija
2004.	Studiju organizēšana nepilna laika studiju priekšmetos un tālākizglītības programmās
2003.	Patstāvīgo studiju organizēšana
2002.	Students - Latvijas nākotne
2001.	Informācija - izglītības vides sastāvdaļa
2000.	Latvijas Lauksaimniecības universitāte jaunajā gadu tūkstoši
1999.	Patstāvīgo studiju palielināšanas iespējas
1998.	Par racionālu studiju procesu
1997.	Studiju programmu izvērtēšana
1996.	Studiju process - rezultāti un perspektīva
1995.	Studiju kvalitātes nodrošināšana un izvērtēšana
1994.	Metodiskā konference
1993.	Metodiskā konference
1992.	Studiju procesa pārveidošana
1991.	<i>Bez nosaukuma</i>
1990.	<i>Bez nosaukuma</i>
1989.	Mācību procesa organizācijas aktuālās problēmas Apmācības problēmas Kvalifikācijas celšanas fakultātē (KCF)
1988.	Mācību un audzināšanas pilnveide Pasniedzēju un studentu savstarpējās attiecības
1987.	Neklātienes studentu mācību un audzināšanas darbs Studentu patstāvīgais darbs
1986.	Studentu idejiski politiskais un masu darbs Mācību un ražošanas prakšu un jauno speciālistu atestācija Mācību un audzināšanas darbs
1985.	Studentu idejiski politiskās audzināšanas un masu darbs Mācību grāmatu un mācību līdzekļu izstrādāšanas metodika
1984.	Studentu patstāvīgais darbs Mācību procesa tehniskais nodrošinājums
1983.	Mācību procesa intensifikācijas problēmas Kvalifikācijas celšanas fakultātes mācību darba pilnveidošana
1982.	Neklātienes studentu mācību un audzināšanas darbs Absolventu darbs
1981.	Lekciju metodika un problēmapmacība Studentu patstāvīgā darba un zināšanu kontrole